22جنوری2014

اقتصاد زراعتی

نوشته کریم پوپل

اقتصاد زراعتی عبارت از اصل اصول اعمال اقتصادی بر استفاده موثر از نباتات و دامداری میباشد. وهم گفته میتوانیم . روش استفاده از منابع طبیعی , روابط تولید با حفظ محیط زیست را اقتصاد زراعتی گویند. اقتصاد زراعتی شعبه از اقتصاد عمومی میباشد . در یک تعریف دیگر گفته میشود که اقتصاد زراعتی مجموعه‌ای از علوم و روشها است که عوامل اقتصادی موثر در امور زراعت و دامامداری ، روابط اقتصادی موجود بین عوامل تولید زراعتی و کاربرد اصول اقتصادی را در تولید و توسعه کشاورزی مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد . این روش امکان آنرا به زارع می‌دهد که با مقدار زمین سایر لوازمی که در اختیار دارد سود بیشتری بدست آورد. به بیان دیگر اقتصاد زراعتی عبارت از کاربرد اصول و نظریه‌های اقتصاد عمومی در فرآیند تولید، مبادله، توزیع و مصرف مواد غذایی و مواد خام اولیه مورد نیاز سایر بخش هامیباشد.

هدف : هدف مهم این شعبه بلند بردن سطع تولید , استفاده موثر از زمین و منابع طبیعی , تربیت نیروهای متخصص و کارشناس است که بتوانند با تکیه بر دانش و اندوخته‌های علمی و تجارب عملی خود به عنوان کارشناس اقتصاد زراعتی به تهیه و تدوین طرح‌های توسعه کشاورزی و ارزیابی اقتصادی آنها در سطوح مختلف منطقه‌ای و یا ملی بپردازند و همچنین از طریق بکارگیری روش‌های تجزیه و تحلیل و ارائه روشهای جدید وعصری در حل مسائل و مشکلات تولید، توزیع و یا مصرف مواد غذایی و مواد خام، راهکارهای مناسبی را ارائه نمایند. متخصصان اقتصاد کشاورزی در فعالیت‌های آموزشی و تحقیقاتی مرتبط با مسائل اقتصادی بخش کشاورزی نیز می‌توانند همکاری نمایند. الی قرن 20 تجارت نباتات طبی وغله جات خشک مانند برنج جوار گندم کماکان مروج بود . ولی با ازدیاد نفوس کشورها وتاسیسات فابریکه های پروسس مواد غذائی حیوانی ونباتات , ادویه سازی , تجارت میوه جات وسبزی جات خشک وتر , انواع محصولات آب میوه جوس کولا , تاسیسات محصولات نباتات صنعتی روغن شکر تنباکو تکه باب وغیره اقتصاد زراعتی اهمیت فوقلعاده را کسب نمود. طور مثال چین 202 بیلون کیلوگرام برنج عادی تولید می کند. هندوستان 156 بیلیون کیلو گرام برنج با کفیت وبی کفیت تولید دارد. کنون یک کیلو برنج اعلی هند دو آیرو تبادله میشود. اگر از 202بلیون ده فیصد آن صادر شود. 80.8بیلون آیرو عواید نا خالص هند است. اگر مصارف کشیده شود حد اقل 60 بیلون ایرو خواهد شد. که ده چند بودیجه یکساله افغانستان است. کنون تجارت برنج هندوستان جهان را انحصار نموده است. اینکه از زمین تا مستهلک چقدر مراحل چه مقدار زمان با چه کفیت ومصارف را درطی تولید در بر می گیرد مربوط اقتصاد زراعتی است. کنون تجارت بوره و روغن چینائی ها جهان را در انحصار گرفته است.

اقتصاد زراعتی امروزبه شکل یک دانش منسجم و مدرن در مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی در اختیار علاقمندان علوم زراعتی قرار گرفته‌است. در جهان کنونی متخصصان زراعتی که علاوه بر فعالیت‌های زراعتی، اصول علم اقتصاد را نیز فراگرفته باشند متخصصین علم اقتصاد زراعتی نامیده میشوند. در پوهنزی های زراعتی افغانستان این علم طور مفصل تدریس میشود. بنام شعبه ترویج یاد میشود. مردم افغانستان زراعت پیشه هستند کار می کنند ولی همه رنجها ناقص است . زیرا زراعت مکانیزه نیست , نسل خوب و زود رس وجود ندارد مواد تولید شده در حرارتهای بلند و وقت زیاد نرم میشود, حاصل کم وخراب است, تناوب وجود ندارد, سورت شده وصحی نیست. بعضاً منبع امراض است وامثال آن . در کشاورزی مدرن تضمین صحت شرط اول

یک روز کار صد نفر را اجرا می نماید. . از لحاظ زراعتی خاکهای افغانستان آب وهوای افغانستان طلائی است. زیرا در افغانستان بجز از کیله ناریان و انانوس تمامی نباتات کشت شده میتواند. در صورت که افغانستان واقعاً از آب خود استفاده نماید از تجارت میوه سبزی وغیره محصولات زراعتی بودیجه سالانه خودرا بدست آورده میتواند.

بنیان گذار

هنری چالز بروسن در سال 1909 موسس اقتصاد زراعتی میباشد . به تعقیب آن شولتز سال 1979 برنده جایزه نوبل می باشد. وی تجارب را اجرا نمود و ابراز داشت که توسعه اقتصاد منوط به انکشاف زراعتی است.

بنیادهای که اقتصاد زراعتی

1- اقتصاد منابع تولید(عوامل تولید)
2- اقتصاد تولید.
3- اقتصاد تنظیم عملیه تولید.
4- توضیع تولید(مارکتنگ)
5- تمویل سرمایه گذاري

سکتور های زراعتی

زراعت دارای بخشهای اند که لازم ملزوم همدیگرند. غرض رشد و توسعه سکتور های زراعتی وارتقاع اقتصاد زراعتی لازم است موادات ذیل را مدنظر گرفت.

1- تحت کشت آوردن زمینهای بایر در هر سال
2-اصلاح سیستم آبیاری جلوگیری از ضایع آب
3-ایجاد کوپراتیف ها براي دهقانان به منظور عرضه به موقع محصولات زراعتی شان ودریافت مارگیتنگ
4-ایجاد سردخانه ها برای نگهداری محصولات زراعتی در هر تاسیسات زراعتی
5-ایجاد سیلوها برای تنظیم مارکیت و ذخایر استراتژیک غله جات؛
6-تسریع زراعت میکانیزه از طریق اقتصاد زراعتی کوپراتیفی؛
7-تهیه تخم های اصلاح شده بذری و ادویه جات ضد آفات زراعتی؛
8-تطبیق پروگرام های ترویجی و تبلیغی برای دهقانان؛
9-ایجاد تاسیسات تحقیقاتی زراعتی و همکاری با سازمانهای بین المللی زراعتی
10-جستجوی مارکیت های خارجی برای میوه جات تازه و خشک، سبزیجات و سایر اقلام؛
11 -راه اندازی برنامه های کریدتی و احیای بانک توسعه زراعتی و ایجاد موسسات دیگر به منظور تمویل سکتور زراعت، مالداری و صنایع دستی .
12. ایجاد زیربناها از قبیل احداث راه و ذخیره سازی آب.

کشت نباتات در موقیعیت آب وهوا دلخوا

نباتات در هر آب وهوا نمی تواند بروید .بعضا اگر بروید حاصل خوب نمی دهند. کشت یک نبات در آب وهوا طبیعی آن باعث میشود که حاصل خوب و پرکیفیت دهد. طور مثال تباکو پنبه آفتاب پرست زغر کنجد شرشم در ولایات سمنگان مزار شریف شبرغان وکندز روئیده حاصل خوب می دهد. لبلو در بغلان سیب در شمالی و میدان , انگور در شمالی هرات سرپل سان چارک خربوزه در کندز شبرغان ومزار شریف تربوز در بغلان بامیه در مزار شریف , ممپلی در یکتیا و جلال آباد درخت سفیدار یا کاغذ در دامنه های کوهای مرطوب, کدو در میدان شلغم در کابل . انجیز انار وبادام در تاشقرغان و قندهار, آلوبالو گیلاس توت و وچهارمغز توت زمینی در مناطق کوهستانی وآب وهواسرد , گلهای خوشبو در آب وهوا شفاف و سرد یعنی (10-25) درجه ، شالی در آب وهوا گرم ومرطوب. نباتات خانواده ستروس زیتون آب وهوای خیلی گرم وغیره ..بدین ترتیب غرض حاصل

موثر نبات موثر را در منطقه باید کشت نمود. در غیر باید شیشه خانه ساخت واب وهوای مصنوعی را برای نبات تهیه نمود.

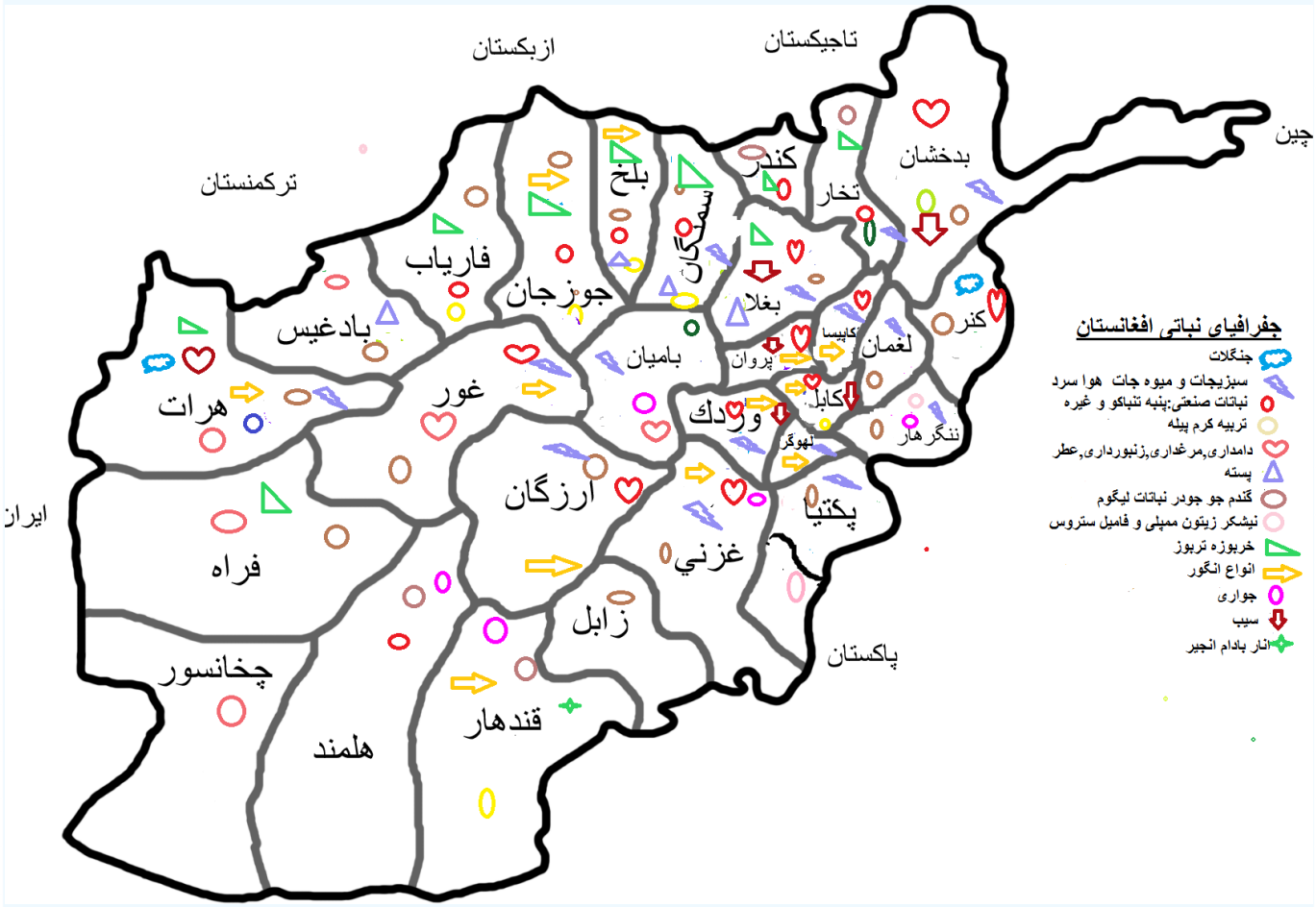

تاسیسات تحقیقاتی زراعتی

زمانیکه افغانستان بخواهد زراعت را مکانیزه سازد لازم است . تحقیقات وسیع در مورد تمامی نباتات , خاک , آب وهوا , امراض و آفات زراعتی , مطالعه جنتکی , و ایجات نسلهای اصلاح شده نماید. بدین وسیله محققین میتوانند نسلهای خوب را ایجاد و اقصاد زراعتی کشور را توسعه دهند. بدون نسل خوب با وزن مناسب زراعت مکانیزه بضرر تمام میشود.

احصایه و آب وهواشناسی

بمنظور رشد وتوسعه مصولات زراعتی و کشت وقت مناسب نبات ضرورت حتمی است تا در یک کشور احصائیه دقیق در مورد رابطه کشاورزی با طبیعت آب هوا وجود داشته باشد . تا یک نبات مطمیناً کشت وحاصل خوب دهد.

با سلامتی شما عزیزان